

BEHANDELING MET ^{177}Lu LUTETIUM- PSMA

INHOUD

01	Inleiding	4
02	Waarom deze behandeling?	4
03	Vorbereiding	4
04	Opname	4
05	Behandeling	5
06	Veiligheid	6
07	Na uw verblijf in het ziekenhuis	7
08	Bijwerkingen	9

01 INLEIDING

Uw arts heeft u verwezen naar de dienst Nucleaire geneeskunde van het UZ Gent voor een behandeling met radioactief PSMA (177Lu-PSMA) voor prostaatkanker. In deze folder vindt u algemene informatie over de werking en het verloop van deze behandeling. Tijdens de raadpleging bij de arts krijgt u informatie op maat. U kunt dan ook vragen stellen.

02 WAAROM DEZE BEHANDELING?

Deze behandeling wordt toegepast bij patiënten met uitgezaaid castratieresistent prostaatcarcinoom. Ze richt zich op alle tumoren en uitzaaiingen in het lichaam. De behandeling heeft als doel het leven te verlengen en de symptomen te bestrijden. De therapie duurt in principe negen maanden.

Eerst gaan we met een PET/CT-scan met 68Ga-PSMA of 18F-PSMA na of u in aanmerking komt voor de therapie. Zowel bij de PET-scan als bij de behandeling wordt dezelfde stof gebruikt: PSMA. Die stof bindt aan receptoren aan de buitenkant van de kankercellen. Voor de behandeling wordt deze stof gekoppeld aan de radioactieve stof 177lutetium (177Lu). Samen vormen ze het 177Lu-PSMA. Het 177Lu-PSMA wordt opgenomen door de kankercellen en geeft daarin zijn straling af, waardoor de kankercellen afsterven.

03 VOORBEREIDING

De arts van de dienst Nucleaire geneeskunde overloopt met u een aantal zaken om de kans op bijwerkingen te verminderen en eventuele besmettingen te vermijden, zoals bijvoorbeeld stoelgangsen plasklachten. Breng uw medicatielijst mee naar de raadpleging. U mag uw medicatie blijven innemen, maar de arts controleert ze wel.

04 OPNAME

U wordt opgenomen op de verpleegafdeling Medische oncologie en Radiotherapie (ingang 50, route 609). U krijgt een ruime eenpersoonskamer met een eigen badkamer, tv en koelkast.

U moet niet nuchter zijn voor de behandeling. We raden een lichte maaltijd aan ongeveer 30 minuten voor de behandeling. U kunt die eventueel zelf meebrengen naar het ziekenhuis. U mag uw medicatie blijven innemen.

Bij ontslag meten we uw gedragen kledij en persoonlijke spullen. Als ze niet besmet zijn, mag u ze naar huis meenemen. Als ze wel besmet zijn, blijven ze op de afdeling tot de radioactiviteit voldoende verdwenen is (ongeveer 12 weken).

Wat brengt u mee?

- ▲ Thuismedicatie.
- ▲ Eventueel eigen (niet-alcoholische) drank of eten.
- ▲ Ondergoed en pyjama.
- ▲ Pantoffels.
- ▲ Toiletgerief.
- ▲ Boek, tijdschriften, computer, handwerk, gsm ...
- ▲ Uw eigen incontinentiemateriaal, indien nodig.

U krijgt handdoeken en washandjes in het ziekenhuis.

Datum en uur opname:

05 BEHANDELING

Op de afdeling plaatst een verpleegkundige een infuus om extra vocht te geven en dient de arts van de dienst Nucleaire geneeskunde het product toe. Vooraf krijgt u een middel tegen misselijkheid via het infuus en kort nadien wordt de behandeling met ¹⁷⁷Lu-PSMA toegediend via het infuus in de arm. Dat duurt ongeveer 10 minuten. We vragen om tijdens de toediening te blijven zitten om de kans op besmetting met radioactiviteit te beperken.

Na de toediening wordt nog gedurende 3,5 à 4 uur extra vocht gegeven. U mag naar huis als het stralingsniveau voor uw omgeving voldoende laag is. Meestal is dat na 24 uur.

De dag na de behandeling vindt er een onderzoek plaats om de opname van ¹⁷⁷Lu-PSMA in het lichaam te controleren.

06 VEILIGHEID

De eerste periode na de behandeling kunt u radioactieve straling uitzenden. Om de stralingsbelasting voor de mensen in uw omgeving te beperken, moet u een aantal veiligheidsmaatregelen in acht nemen. Als u zich aan die richtlijnen houdt, is die straling heel beperkt, nog minder dan bij een gewone radiografie.

Afstand: Hoe verder u verwijderd bent van mensen in uw omgeving, hoe lager de stralingsbelasting. Wanneer de afstand met 20 à 30 cm toeneemt, is er al een aanzienlijke daling.

Tijd: De stralingsbelasting voor huisgenoten of andere mensen in uw omgeving neemt toe naarmate u meer tijd met hen doorbrengt. U moet die tijd daarom beperken.

Hygiëne: Een goede hygiëne beperkt het risico op besmetting. Aangezien de grootste hoeveelheid radioactief product uw lichaam verlaat via de urine, kunnen een goede toilethygiëne en het zorgvuldig wassen van uw handen het risico op besmetting beperken. Plas altijd zittend.

Tijdens uw verblijf in het ziekenhuis

- ▲ U mag uw kamer niet verlaten en geen bezoek ontvangen.
- ▲ Roken is niet toegestaan. Informeer bij uw arts of apotheker naar ondersteunende medicatie om de dagen in het ziekenhuis te overbruggen.
- ▲ U moet zich zelfstandig wassen en aankleden. U moet ook zelfstandig eten.
- ▲ Een deel van de radioactiviteit verlaat het lichaam via lichaamsvochten zoals urine en, in mindere mate, stoelgang, speeksel- en zweetklieren. Daarom gebruikt u een diepvriestolet en speciale vuilnisbakken.
- ▲ Bij ontslag meten we uw gedragen kledij en persoonlijke spullen. Als ze niet besmet zijn, mag u ze naar huis meenemen. Als ze wel besmet zijn, blijven ze op de afdeling tot de radioactiviteit voldoende verdwenen is (ongeveer 12 weken). Bent u incontinent of niet zelfredzaam? Meld ons dat op voorhand.

07 NA UW VERBLIJF IN HET ZIEKENHUIS

De duur van de leefregels is afhankelijk van uw stralingsniveau dat wordt gemeten op de afdeling. De leefregels ten opzichte van volwassenen gelden maximaal twee weken. Ten opzichte van kinderen onder zes jaar en zwangere vrouwen moet u de leefregels langer volgen (maximaal drie weken), omdat zij gevoeliger zijn voor straling.

Contact met anderen

- ▲ Bewaar een afstand van minstens één meter van andere mensen - 2 meter als het contact langer dan één uur duurt.
- ▲ Hou de contacten zo kort mogelijk als de afstand minder dan één meter bedraagt. Beperk ze ook tot maximaal een halfuur per dag. Bij meer dan 2 meter afstand is er doorgaans geen beperking in de tijd nodig.
- ▲ De combinatie van duur en afstand zijn van belang, vooral t.o.v. huisgenoten. Boodschappen doen, wandelen, fietsen... zijn geen probleem, maar ga het liefst niet naar het theater of de bioscoop.
- ▲ Bij contacten met zwangere vrouwen en kinderen jonger dan 6 jaar, moet u die aanbevelingen langer opvolgen.
- ▲ Slaap apart. Als dat niet mogelijk is, schuif de bedden twee meter uit elkaar. Let wel: slaap niet in bedden aan weerszijde van dezelfde muur, aangezien de muur niet alle straling tegenhoudt.
- ▲ Neem strikt anticonceptie vanaf de start van de therapie tot zes maanden na de laatste toediening.
- ▲ Kinderen jonger dan zes jaar blijven het best niet onder hetzelfde dak wonen. Zij moeten door iemand anders verzorgd worden om de duur van de contacten te beperken.
- ▲ Vermijd bezoeken die niet noodzakelijk zijn. Volg voor andere bezoeken de regels voor afstand en tijdsduur (zie hoger). Nabije contacten van korte duur, vb. een hand geven, zijn geen probleem.
- ▲ Vermijd ook niet-dringende of niet-noodzakelijke contacten in het kader van uw gezondheid (vb. kinesist, tandarts, routinecontroles).
- ▲ Ga niet naar openbare plaatsen die druk bezocht zijn en waar de afstandsregels moeilijk te volgen zijn.
- ▲ Arbeidsongeschiktheid: in functie van de meetresultaten.

Praktische instructies voor keuken- en toiletgerei

- ▲ Gebruik een apart toilet, plas zittend, sluit het wc-deksel, was de handen met water en zeep, en spoel tenslotte het toilet tweemaal door met gesloten deksel.
- ▲ Anderen mogen uw toiletgerief (washandje, handdoek, tandenborstel ...) niet gebruiken. Na een wasbeurt mag dat wel.
- ▲ Hetzelfde geldt voor bestek, borden, glazen enzovoort.
- ▲ U mag eten bereiden, op voorwaarde dat u uw handen wast en telkens een nieuwe lepel gebruikt bij het proeven.

Wordt u opgenomen in een ziekenhuis? Meld dat aan uw behandelend arts en aan uw behandelend arts nucleaire geneeskunde in het UZ Gent. Of laat uw behandelend arts contact met ons opnemen.

Ontslagkaart en bijzondere omstandigheden

Net zoals iedereen kan u ongepland in het ziekenhuis terecht komen of overlijden aan een andere aandoening dan waarvoor u behandeld werd met radioactief product. U krijgt daarom een ontslagkaartje mee met de voorzichtigheidsperiode. U moet deze ontslagkaart bij uw identiteitskaart dragen tot de datum aangeduid op het kaartje en tonen bij ieder contact met medisch of verplegend personeel of als er alarmsystemen afgaan. Vraag aan uw behandelend arts om contact met ons op te nemen.

Als u zou overlijden tijdens deze voorzichtigheidsperiode, en zeker bij mogelijke crematie, moet de periode worden herberekend. Het is belangrijk dat uw nabestaanden in dat geval zo snel mogelijk contact opnemen met onze dienst.

08 BIJWERKINGEN

De meest voorkomende bijwerkingen op korte termijn zijn misselijkheid en braken tijdens de opname. U kunt zich ook over het algemeen minder goed voelen. Patiënten hebben zelden pijn.

Op langere termijn kunnen de rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes dalen. Dat is een tijdelijke bijwerking. Daardoor kunt u last krijgen van vermoeidheid.

Er kan een verminderde werking van de speekselklieren optreden. Dat uit zich in smaakverlies en een droge mond.

- ▲ Drink een extra liter water per dag om de radioactiviteit zo vlug mogelijk uit uw lichaam te verwijderen via de urine.

Bij elke vorm van bestraling bestaat er een minimaal risico op verminderde vruchtbaarheid en op kanker. Als u een kindwens hebt, bespreek de planning het best met uw arts.

Meer info: U kunt steeds terecht bij een arts van de dienst Nucleaire geneeskunde op het nummer 09 332 30 28.

Naam en handtekening van de arts die u deze informatie verstrekt:

NOTA'S

Dienst Nucleaire geneeskunde

Ingang 10, route 240

T +32 (0)9 332 30 28

www.uzgent.be/nucleairegeneeskunde

Deze brochure werd enkel ontwikkeld voor gebruik binnen het UZ Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het UZ Gent.

Universitair Ziekenhuis Gent

C. Heymanslaan 10 | B 9000 Gent

T +32 (0)9 332 21 11 | E info@uzgent.be

www.uzgent.be